Redacţiunea Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anu 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovu:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22. etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl. pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 105. Braşovŭ, Mercurĭ 10 (22) Maiu 1889.

Braşovŭ, 9/21 Maiu

In dilele acestea s'a ţinutŭ în Roma, precum amŭ comunicatŭ, unŭ congresŭ alŭ păcii, la care au luatŭ parte representanţĭ din tóte statele.

S'au discutatŭ la acestŭ congresŭ diferitele cestiunĭ politice, ce ţinŭ adĭ în continuă încordare întregă Eóropa şi carĭ facŭ sĕ nu se mai gândéscă guvernele aprópe la nimicŭ altceva, decâtŭ la sporirea forţelorŭ militare şi la fortificărĭ, la înarmare din creşcetŭ până 'n dinţĭ.

Asupra cestiunii papale, congresulŭ n'a statŭ sĕ discute multŭ, ci a respinsŭ unanimŭ propunerea d'a se lucra pentru restabilirea puterii lumescĭ a Papei. Importanta cestiune a neutralisărei Alsaţiei-Lotaringiei şi cestiunea peninsulei balcanice s'au amânatŭ pentru congresulŭ viitorŭ, ca atuncĭ sĕ se ia la desbatere.

De astă dată congresulŭ a resolvatŭ întrebarea, că cine sĕ reguleze cestiunile politice dintre state. Unŭ tribunalŭ de arbitri, compusŭ din representanţĭ de-ai tuturorŭ guvernelorŭ, va fi, după părerea congresului, celŭ mai bunŭ mijlocŭ d'a aplana neînţelegerile dintre guverne, d'a provede tractatele cu clausulă şi d'a face sĕ intervină puterea militară numai atuncĭ, când se opune resistenţă esecutării unei sentinţe a tribunalului de arbitri.

Ţelulŭ ce-lŭ urmărescŭ congresele păcii, carĭ se ţinŭ în fiecare anŭ în câte-unŭ altŭ oraşŭ, e fórte nobilŭ, nu mai încape îndoială; e vorba de a se da lumii o pace eternă, de a se înlătura resbóiele, de a se libera contribuabilii diferitelorŭ state baremĭ de mare parte a sarcinelorŭ ce 'i apasă din pricina nesfîrşitelorŭ înarmărĭ, de a se reda familielorŭ traiulŭ pacînicŭ şi mângâerea d'a nu se despărţi tatălŭ orĭ fiulŭ din sînulŭ familiei, pentru ca sĕ servéscă ca ţintă glonţului, decâtŭ în celŭ mai estremŭ casŭ, când érăşĭ totŭ numai interesulŭ păcii, binele generalŭ o cere acésta.

Dér pe câtŭ de nobilŭ e ţelul ce-lŭ urmărescŭ congresele, pe atâtŭ de greu e a ajunge la elŭ. E greu, fiindŭ-că numĕrulŭ acestorŭ ómenĭ, carĭ se adună pentru binele omenirei întregĭ, pentru a face sĕ se 'nlăture omorurile în faţa glónţelorŭ şi a nu se lua pânea din gura a milióne de ómenĭ din causa enormelorŭ cheltuelĭ cu armatele, e micŭ în comparaţiune cu numĕrulŭ ambiţioşilorŭ, carĭ din nenorocire ajungŭ sĕ conducă destinele ţerilorŭ şi popórelorŭ.

„Pester Correspondenz" primesce în privinţa congresului o scrisóre din Roma, în care se atribue greutatea esecutării scopului urmăritŭ de congresŭ şi exigenţelorŭ politicei şi conflictului dintre miile de interese ce se încrucişéză.

E adevĕratŭ, că grea problemă au sĕ resolve congresele păcii, dér pentru aceea cei carĭ au luatŭ asupră-le acéstă sarcină, departe sunt de a se descuragia, din contră stăruinţele lorŭ suntŭ necurmatŭ aceléşĭ, în rĕndurile lorŭ din anŭ în anŭ se înroléză noui aderenţĭ, pentru că suntŭ însufleţiţĭ de măreţa ideă, de a se da lumei o pace şi linişte durabilă, popórelorŭ uşurare de sarcinĭ şi familiei împuţinarea grijilorŭ chinuitóre.

Influinţa congreselorŭ în totŭ casulŭ va fi binefăcĕtóre dér fórte cu greu vorŭ ave succesŭ, fiă şi numai în acele cestiunĭ, carĭ mai multŭ amenință pacea generală.

DIN AFARĂ.

Afacerea Exmetropolitului Mihailŭ.

„Pester Lloyd" face sĕ reiasă, că d-lŭ Persiani, trimesŭ extraordinarŭ şi ministru plenipotenţiarŭ Rusiei la Belgradŭ, a primitŭ avisulŭ din partea guvernului sĕu, de a amâna plecarea sa în congediu până ce mitropolitulŭ Mihailŭ va fi reinstalatŭ în funcţiunile sale ierarchice. Fóia oficiósă ungurescă insistă asupra faptului, ca entusiasmulŭ manifestatŭ în privinţa acestui înaltŭ prelatŭ nu există decâtŭ în rĕndurile liberalilorŭ, şi adaogă, că sforţările mitropolitului spre a subordona Serbia influenţei rusescĭ, n'au contribuitŭ de locŭ de a'lŭ face popularŭ printre radicalĭ.

Legea de asigurare a bĕtrâneţei şi invalidităţii în Germania.

Proiectulŭ de lege pentru asigurarea bĕtrâneţei şi a invalidităţei, face parte dintr'o serie de mĕsurĭ protectóre pentru muncitorii din Germania, mĕsurĭ adoptate de parlamentulŭ germanŭ în urma stăruinţei principelui de Bismarck şi carĭ formézà aşa disa *tripla asigurare*: asigurare contra bólelorŭ, asigurare contra accidentelorŭ muncei şi asigurarea bĕtrâneţei şi invalidităţei.

Proiectulŭ de lege din vorbă tinde sĕ asigure o pensiune de retragerea lucrătorilorŭ de ambe sexe, carĭ nu câştigă mai multŭ de 2000 mărcĭ (2460 francĭ) şi carĭ au trecutŭ vĕrstă de 70 anĭ, séu în casŭ de invaliditate fără condiţie de vĕrstă. Numerulŭ lucrătorilorŭ, de a cărorŭ sórtă se ocupă acestŭ proiectŭ de lege, se urcă la vre-o 14 milióne.

Acéstă asigurare este esenţialminte obligatóre. Orĭ-cine nu este proprietarŭ, neguţătorŭ séu nu esercită vre-o carieră liberală, va trebui sĕ pórte la sine şi unŭ libretŭ, în care patronulŭ va trebui în fie-care sĕptĕmână sĕ fixeze timbre de asigurare pentru suma la care se urcă cotizaţia sĕptĕmânală.

Pensia capĕtată la 70 de anĭ este de 120 mărcĭ (147 fr. 60) pe anŭ cu condiţia ca lucrătorulŭ sĕ fi fostŭ afiliatŭ timpŭ de 30 anĭ. Fiă-care anŭ trebue sĕ cuprindă 300 dile de muncă; dilele ce lipsescŭ dintr'unŭ anŭ, vorŭ trebui sĕ fiă înlocuite cu altele din anii următorĭ. In casŭ de invaliditate supravenită în urma vre-unei bóle, pensiunea este celŭ puţinŭ de aceeaşĭ ţifră, orĭ-care sĕ fi fostŭ durata afilierei. Ea se ridică proporţionalŭ cu anii de muncă şi de afiliere şi póte atinge celŭ multŭ suma de 250 mărcĭ (307 fr. 50.) In casŭ de invaliditate parţială pensiunea este regulată proporţionalŭ. Pentru femei ea este în tóte casurile de două treimĭ din ceea a bărbaţilorŭ adecă de 80 mărcĭ (98 fr. 40) pentru casŭ de bĕtrâneţe.

Sarcinele acestei asigurărĭ trebue sĕ fi suportate pe treimĭ de lucrătorĭ pe patronŭ şi de statŭ. Proectulŭ prevede, că deocamdată o cotisaţiă anuală de 18 mărcĭ (22 fr. şi 15) din partea lucrătorului ar permite ca sistemulŭ sĕ fiă pus în vigóre. Acésta ar însemna, că din salariulŭ fiă-cărui muncitorŭ, s'ar reţine sĕptĕmânalŭ 10 phennige şi jumĕtate (13 centime), patronulŭ şi statulŭ ar face fiă-care unŭ vĕrsămêntŭ egalŭ cu cotisaţia lucrătorului. Pentru timpulŭ câtŭ asiguratulŭ va fi în serviciulŭ militarŭ, statulŭ se însărcinéză cu stabilitatea cotisaţiei anuale de 18 mărcĭ.

Administraţiunĭ regionale îmbrăţişândŭ pe toţĭ lucrătorii fără deosebire de profesiune, carĭ locuescŭ unŭ statŭ particularŭ séu o provinciă prusiană, vorŭ fi însărcinate sĕ stringă şi sĕ administreze reţinerile lucrătorilorŭ şi subvenţiile patronilorŭ. Statulŭ se va mărgini în a da în fiă-care anŭ printr'o alocaţiune bugetară a treia parte din pensiunile ajunse la scadenţă. In capulŭ fiăcăruia din aceste case regionale de asigurărĭ va fi unŭ corpŭ de funcţionarĭ asistatŭ de delegaţĭ aleşĭ de către patronĭ şi lucrătorĭ, dér puşĭ sub priveghérea oficiului imperialŭ de asigurărĭ. Administraţia postelorŭ slujesce ca bancherŭ alŭ acestorŭ case.

Statulŭ prin acestŭ proiectŭ 'şĭ impune o sarcină anuală de 195 milióne fr. Acéstă sumă va servi spre complectarea pensiunilorŭ statornicite pentru lucrătorĭ prin proiectulŭ de asigurare de care actualminte se ocupă parlamentulŭ din Berlinŭ.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Câtŭ de iute 'mĭ trece vremea...

Câtŭ de iute 'mĭ trece vremea când pe-
[trecŭ cu tine 'n faţă.
Ciasu'mĭ pare o minută; diua 'ntrégă'mĭ
[pare ciasŭ;
Şi în pieptŭ simţescŭ că'mĭ bate o mai
[repede vieţă
Şi'sŭ mai tinĕrŭ; mĕ simţŭ tinĕrŭ ascul-
[tândŭ iubitu'ţĭ glasŭ.
O, ce iute'mĭ trece vremea când petrecŭ
[cu tine'n faţă.

Dér nu sciu de ce atâta aiurită cadĭ pe
[gândurĭ,
Şi rĕsuflulŭ ţĭ-se pare greu, şi capulŭ şi
[mai greu,
Câtŭ ilŭ laşĭ pe cotŭ; şi ce'ţĭ spunŭ eu
[în treĭ şi patru rĕndurĭ
Nu 'nţelegĭ; nu parĭ stăpână nicĭ pe în-
[suşĭ gândulŭ tĕu.
Eu nu sciu de ce atâta aiurită cadĭ pe
[gândurĭ.

De te chemŭ pân' la Socrate sĕ vedemŭ
[că ce mai face
Pusŭ de lume între ziduri, căcĭ voia sé'i
[facă bine;
S'admirămŭ cum rĕutatea lumii rele elŭ
[o tace —
Tu nu vii, ţĭ-e greu, şi-ţĭ vine sĕ zim-
[bescĭ, şi ridĭ de mine
Că te chemŭ pân' la Socrate sĕ vedemŭ
[că ce mai face.

Şi atuncĭ aşa frumósă'mĭ parĭ, câtŭ sóţă
[n'ai pe lume.
Eu lasŭ gura sĕ vorbéscă fără rostŭ orĭ-
[ce poveştĭ;
Tu luândŭ asta pe sémă, hohotescĭ, mĕ
[strigĭ pe nume,
Şi furatŭ însumĭ de visurĭ, tu tredişă,
[mĕ tredescĭ.
O, atuncĭ aşa frumósă 'mĭ parĭ câtŭ sóţă
[n'ai pe lume.

Minte ai, mĕ înţelege ce-am voitŭ prin
[aste şire.
Indoiala ce simtŭ încă fă sĕ nu o mai
[simţescŭ,
Căcĭ e prea de totŭ greu traiulŭ, când
[mereu eştĭ scosŭ din fire,
Şi'ngrijirĭ nestĕmpĕrate vecĭnicŭ sufletu'ţĭ
[muncescŭ.
Minte ai, mĕ înţelege ce-am voitŭ prin
[aste şire.

Vasile Stoianŭ.

Poesii poporale

culese de *Iuliu Moldovanŭ.*

De ar da Dumnedeu sĕ deie
Care-i cu nĕcazŭ se pieie
Sĕ rĕmână cui-i bine
Sĕ se sature de lume
Că şi eu m'am săturatŭ
Dĕ nĕcazŭ şi supĕratŭ.

*

Frundă de goronŭ crengosŭ
Mĕ tăcuşĭ maică frumosŭ
Neamţului de bunŭ folosŭ...
Măicuţă sufletulŭ meu
Du-te până la birĕu
Şi umblă de rĕndulŭ meu.
— Fost'am deu eu fĕtulŭ meu
Dér şi a pusŭ gândulŭ pe tine
Sĕ te ieie dela mine...
— Décă maică-i lucru aşa
Cóse-mĭ mie o cămaşă
D'a mi-o cóse cătănéscă
Nĕmţulŭ sĕ te pomenéscă
Şi mi-o spală 'n lăcrămele
Şi mi-o uscă 'n gândurele
Şi la mine o trimete
Pe şueru vêntului
Prin fundulŭ pămĕntului.

*

Mĕ 'nsuraiu véra pe plóie
Şi luaiu o ungurói,
Mĕ duseiu cu ea la fenŭ
Şi-mĭ puseiu mâna în sînŭ
Şi-o aflaiu, că-i de Românŭ.

*

De-ai fi lele Sâmbăta
Precum escĭ Dumineca
Nu ţĭ ar peri cânepa
Cea de véră netopită
Cea de iernă ne'mblătită.

*

Scó ă mândră, dă-mĭ de cină,
Baiu*) că apa-i la fântână
Şi mazerea-i în cămară
Nu vine singură 'n ólă.
— Ia, colo-i óla cu prune
Placă bărbate şi-ţĭ pune.

*

Câte fete'sŭ cu cojocŭ
Tóte-aşteptă sĕ le jocŭ.
— Jucale-orŭ şi ciórele
Că mĕ dorŭ piciórele.

*

Care fată-i mai măreţă
Nu plătesce-unŭ ou de raţă,
Oulŭ de l'ai biciuli**)
Nicĭ atâta n'ar plăti.

*

Puse lelea fire 'n şură
Nu-i ajunse bătătură,
Bătură cu ce putură
Cu canurĭ de lână sură.

*

Cui-'i voia se se 'nsóre
Tragă cisme în picióre,
Iasă-afară şi gândéscă
Cu cine sĕ se vujéscă*).

*

Vai de mine ce-am făcutŭ
Trebui-mi-ar capulŭ ruptŭ,
Şi sdrobitŭ ca la gândacŭ
Ce-am făcutŭ sĕ nu mai facŭ.

*) Necazŭ.
**) Preţui.
*) Potrivéscă.

Uniunea americană.

Congresulŭ Statelorŭ-Unite nord-americane a primitŭ dilele trecute unŭ proiectŭ de lege, care propune sĕ se primescă în Uniunea americană patru state nouă: Montana, Washington, Docota de nordŭ şi de sudŭ. Precum se anunţă acuma din New-York, fiă-care din aceste state, carĭ vorŭ intra în Uniune, a alesŭ în 14 l. c. o delegaţiune, care se va întruni în 4 Iunie spre a redacta o constituţiă. Acéstă constituţiă va avé apoi sĕ se primescă prin plebiscitŭ la 1 Octomvre şi după ce s'a întêmplatŭ acésta, vorŭ fi primite acele patru staturĭ în Uniunea americană, care va numĕra atuncĭ cu totulŭ 42 de state.

Serbii şi Bosnia.

Organulŭ liberalŭ serbescŭ „Srpska Nezavisnost" salută cu bucuriă scirile aduse de diferite foi streine, cumcă în *Bosnia* şi in *Herţegovina* s'ar fi întêmplat în timpulŭ din urmă ca sĕ se distrugă drumurĭ, căi ferate, telegrafele şi alte obiecte ale erarului, şi cumcă s'au sĕvêrşitŭ acte violente din partea poporaţiunei în contra a diferiţĭ funcţionarĭ, dicêndŭ că aceste scirĭ semnaléză „începerea unei desvoltărĭ a mişcării naţionale, care promite succesŭ". Totodată numita fóiă atacă cu multă înverşunare Austro-Ungaria şi administraţiunea ei în provinciile ocupate. Se plânge, că societatea de navigaţiune cu vapóre pe Dunăre a refusatŭ de a da corăbii pentru primirea metropolitului Michailŭ şi dice că Austro-Ungaria a doveditŭ îndestulŭ prin acésta, ce amiciţiă nutresce pentru Serbia. Dér Serbia nu va uita acéstă amiciţiă austro-ungară.

„Velica Serbia", relatândŭ câte-va informaţiunĭ ale „Agenţiei Havas", impută în terminĭ forte aspri autorităţilorŭ austriace mĕsurile de rigóre ce iau faţă de populaţiunile din Bosnia şi Herţegovina, deja supuse altă-dată din timpulŭ Turcilorŭ, unui jugŭ tiranicŭ, dér carĭ adĭ regretă acestŭ jugŭ.

Abdulu Hamid şi Wilhelm II.

„Corresp. de Pesta" i-se scrie din Berlinŭ, că Sultanulŭ Abdul Hamid a adresatŭ impĕratului Germaniei rugarea, ca pe când se va reîntórce dela Atena sĕ-i facă înalta onóre de a-lŭ visita la Constantinopolŭ. E probabilŭ, că împĕratulŭ Wilhelmŭ va urma invitaţiunei Chalifului. Visitele împĕratului german în Anglia şi în Constantinopolŭ însémnă, dice numita fóiă, o nouă fasă în politica Hohenzolernilorŭ, deşi Bismark asigură mereu, că este indiferentŭ faţă cu cele ce se petrecŭ în peninsula balcanică. Prin restabilirea de excelente relaţiunĭ personale cu bunică-sa regina Victoria a Angliei şi cu Sultanulŭ, împĕratulŭ Wilhelm va dobêndi, se crede, o apropiare a Angliei şi a Turciei de liga de pace şi acésta, dice „Coresp. de Pesta", va contribui numai la întărirea politicai de pace a monarchiei nóstre.

SCIRILE DILEI.

Statute neaprobate. Ministerulŭ de interne ung. cu resoluţiunea ddto 25 Aprilie a. c. st. n. Nr. 36,382 nu a aflatŭ de bine a provedé cu clausulă de aprobare *statutele pentru proiectata societate română de lectură din Făgetŭ* şi jurŭ din motivulŭ, că în Făgetŭ ar mai esista o asemenea societate maghiară. — Dér ce au Românii cu societăţile unguresci? Românii din Făgetŭ sĕ nu stea cu mânile în sînŭ, ci sĕ céră respectarea celŭ puţinŭ a legii de naţionalitate.

***

Revoltă ţĕrănéscă. In comuna Elisenheim din Torontalŭ a fostŭ o revoltă. Locuitorii rĕscumpĕraseră dela erarŭ nisce pămêntŭ, care era încă arendatŭ. Condiţiunea era, sĕ respecte ţĕranii acéstă stare până la espirarea arêndii, ér arênda sĕ o incaseze comuna. Deşi arendaşulŭ George Mucsalovŭ, unŭ omŭ forte neiubite in comună, îşĭ plătea regulatŭ arênda, ţĕranii se vorbiră sĕ între cu puterea în posesiunea câmpului respectivŭ. Se duseră nóptea pe câmpŭ, care era deja sĕmĕnatŭ de Mucsalov, ilŭ arară încă odată şi-'lŭ sĕmĕnară cu sĕmênţă de primăvéră. Mucsalov cu ajutorulŭ brachialŭ alŭ autorităţilorŭ fu pusŭ érǎ în posesiunea locului. Pe când comisiunea cu 8 jandarmi era încă pe câmpŭ, ţĕranii se duseră înarmaţĭ cu bâte şi cu arme de focŭ, împuşcară asupra gendarmilorŭ şi'i insultară. La ordinulŭ conducĕtorului lorŭ, gendarmii deteră câteva focurĭ în aerŭ. Acésta aţîţă mai tare pe ţĕranĭ, carĭ rĕniră prin împuşcăturĭ pe doi gendarmĭ. Acum aceştia împuşcară în mulţime şi patru ţĕranĭ căd̦ură morţĭ, ér şepte fură rĕniţĭ. S'a adusŭ apoi din Becĭcherecŭlŭ mare armată. Dintre ţĕranii rĕniţĭ au muritŭ trei.

***

Maialulŭ şcólelorŭ române. Şcólele române centrale şĭ-au ţinutŭ erĭ, Lunĭ, maialulŭ lorŭ ca de obiceiu în Stejerişŭ. Petrecerea a fostŭ favorisată de unŭ timpŭ prea frumosŭ. A luatŭ parte lume multă din tóte clasele şi naţionalităţile.

***

Secţia română dela Esposiţia din Parisŭ. O telegramă dela 17 Maiu comunică din Parisŭ: Deschiderea cârciumii românescĭ la Esposiţie a avutŭ locŭ adĭ; unŭ banchetŭ a fostŭ oferitŭ de cătră principele George Bibescu, miniştrilorŭ Statelorŭ-Unite şi Serbiei şi comisarilorŭ străinĭ. Imensŭ succesŭ pentru fetele romance, lăutarii, costumele, vinurile şi pentru architectură; tóte mesele au fostŭ luate cu asaltŭ; serbarea, plină de veselie, a ţinutŭ până la 11 séra. Directorulŭ generalŭ a manifestatŭ deplina sa satisfacţiă pentru organisaţia părţii române; elu a afirmatŭ că cârciuma românéscă oferă o notă unică în Exposiţie şi a însărcinatŭ pe principele Bibescu sĕ transmită felicitările sale comitetului. Secţiunea Artelorŭ-Frumóse e terminată; secţiunile industriei şi agriculturii vorŭ fi gata peste optŭ dile, şi se vorŭ găsi de sigurŭ demne de România.

***

Regina-mamă a Bavariei a muritŭ. Ea era fica prinţului Vilhelm alŭ Prusiei şi mama regelui Ludovicŭ II, care s'a sinucisŭ aruncându-se în apă la 1886, şi a actualului „rege" Oto, care e nebunŭ.

***

Postŭ de magistru poştalŭ e de ocupatŭ, pe lângă cauţiune de 100 fl. şi contractŭ, în Preşmerŭ, comit. Braşovului. Léfa 150 fl. pe anŭ, 40 fl. cheltuelĭ de cancelariă, 18 fl. cheltuelĭ de distribuire şi unŭ pauşalŭ de espedare, ce se va hotărî ulteriorŭ. Petiţiile se adreséză la direcţiunea poştală din Sibiiu.

***

Focŭ. In Hĕghigŭ (Hidveg) au arsŭ 75 stânginĭ de paie ai contelui I. Nemes. In Mergindalŭ au suferitŭ şepte economĭ o pagubă de 1443 fl., au arsŭ şi mai multe animale de casă. Paguba a fostŭ asigurată.

***

Escroculŭ Andronicu, celŭ cu apa de aurŭ, a fostŭ prinsŭ in Alba-Iulia de cătră sub-locotenentulŭ Alexandrescu din jandarmii pedeştri şi unŭ agentŭ de poliţiă, carĭ ilŭ urmăriau de câteva lunĭ, scrie „Naţionalulŭ" din Bucurescĭ. Escroculŭ deschisese în acelŭ oraşŭ unŭ felŭ de cârciumă sub firma: „la Olteanu". S'au făcutŭ cuvenitele demersurĭ pe lângă autorităţile austro-ungare spre a fi extradatŭ.

***

Jude omoritŭ. Judele din Gyala, N. Vazay, a fostŭ omoritŭ pe şoséua Beiu şului şi jefuitŭ de 500 fl.

Din Caraşŭ-Severinŭ.

(Urmare şi fine.)

La mulţămita monarchului: „Cătră popórele mele" pentru condolinţa esprimată pentru perderea fiului, a moştenitoriului de tronŭ Rudolfŭ, s'a întêmplatŭ acelŭ incidentŭ neplăcutŭ că mulţămita monarchului nu a fostŭ tradusă pe romănesce şi aşa comunicarea mulţămirei trebui sistată la mijlocŭ, deşi Dr. Avramescu, pe care l'a însărcinatŭ Ilust. Sa d-lŭ comite supremŭ ca sĕ facă traducerea ex abrupto, şĭ-a datŭ, pe lângă marea desteritate şi harnicia, tótă posibila silinţă, dér ad imposibilia nemo obligatur. Onóre unuia, ruşine altuia!

Continuându-se ordinea dilei, la remunerarea vicepreşedintelui dela sedria orfanală Asboth şi a asesorului G. Rudeu cu 300 fl. v. a. respective 200 fl., d-l adv. Fabiu Rezeiu a motivatŭ contrapropunerea susţinută şi de alţĭ membri, care însĕ nu s'a primitŭ. Apoi au urmat alegerile la carĭ maioritatea s'a purtatŭ ca şi totdéuna.

In şedinţa din acea di după amédĭ, venindŭ causa gimnasiului din Lugoşŭ la ordinea dilei, d-lŭ M. Besanŭ propuse a ruga ministeriulŭ ca sĕ primescă fondulŭ acestui gimnasiu şi sĕ prefacă gimnasiulŭ din Lugoşŭ în gimnasiu de statŭ, căcĭ numai aşa se va puté ridica la nivoulŭ de cultură alŭ celorlalte gimnasie din ţéră. D-lŭ Brediceanu sprijinesce acéstă propunere cu acelŭ adausŭ, cum că „limba de propunere sĕ fiă limba română". Motivele acestui amendamentŭ au fostŭ, că fondulŭ acestui gimnasiu e în cea mai mare parte compusŭ din contribuirile Românilorŭ, că ne fălimŭ a trăi în „egală îndreptăţire", că nicĭ unde ca în Ungaria ar avé naţionalităţile parte la bunĕtăţile vieţii publice — apoi ca aceste laude sĕ nu rĕmână frase góle — écă prilegiulŭ celŭ mai bunŭ a dovedi „egala îndreptăţire" în faptă, decĭ a da şi Românilorŭ unŭ gimnasiu de statŭ cu limba de propunere română, căcĭ Maghiarii au două universităţĭ şi tóte gimnasiile de statŭ din ţéră cu limba de propunere maghiară. Se cuvine Românilorŭ acestŭ micŭ dreptŭ, decă voimŭ sĕ fiă egalĭ şi la bunĕtăţĭ, precum suntŭ la dare de banĭ şi sânge. Éră din punctŭ de vedere alŭ culturei citezŭ cuvintele lui Franciscŭ Deak, carele a întemeiatŭ constituţiunea în care trăimŭ şi care a disŭ: „că e absurditate a înfiinţa gimgimnasie cu limba de propunere diferitóre de limba maiorităţii populaţiunii şi acésta e hotărîtŭ în detrimentulŭ progresului culturalŭ". — In comitatulŭ nostru 90% a poporaţiunii fiindŭ Românĭ, avemŭ dreptŭ a cere ca în gimnasiulŭ din Lugoşiu limba de propunere sĕ fiă cea română.

Vicecomitele şi apoi comitele supremŭ nu combatŭ de felŭ cererea justă a d-lui Brediceanu, ba d-lŭ Besanŭ o află de discutabilă, dér mai nainte sĕ putemŭ pune mâna pe d-lŭ ministru, ca sĕ primescă în regiulŭ statului gimnasiulŭ; atuncĭ vomŭ reveni la întrebarea limbei. — D-lŭ Brediceanu insistă ca propunerea sa sĕ se pună la votŭ. Se înţelege, ea nu fu primită.

Intre celelalte obiecte supuse pertractării: bugetulŭ oraşului Lugoşŭ cu magistratŭ regulatŭ s'a statoritŭ pro 1889 cu 75,000 fl. faţă cu 33,000 fl. de până acum. — In Reşiţa s'a decisŭ a se mai infiinţa o farmaciă (apotecă.)

Sinodulŭ eparchialŭ aradanŭ.

Şedinţa V, 19 Aprilie 1889.

Se continuă raportulŭ comissiunei şcolare cu privire la raportulŭ senatului şcolarŭ din Oradea-mare. Sinodulŭ ia la cunoscinţă:

că acestŭ senatŭ a ţinutŭ 7 şedinţe în decursulŭ anului 1888, şi sub 225 numerĭ a resolvitŭ tóte obiectele avisate prin statutulŭ organicŭ la competinţa sa, că pe teritorulŭ consistoriului din Oradea-mare suntŭ 238 de şcóle, provĕdute cu 215 învĕţătorĭ, ér 23 de staţiunĭ învĕţătorescĭ suntŭ vacante, 118 învĕţătorĭ au cualificaţiunea cerută de lege, ér 97 nu; că 73 învĕţătorĭ suntŭ aplicaţĭ numai în modŭ provisoriu.

Cu privire la frecuentaţiunea şcolară se constată, că pruncii obligaţĭ la şcóla cuotidiană au fostŭ în decursulŭ anului 1887/8: 15.366, ér la şcóla de repetiţiune: 5030, dintre carĭ au cercetatŭ şcóla cuotidiană regulatŭ 7086, ér şcóla de repetiţiune 381; la esamenŭ au fostŭ de faţă şi au arĕtatŭ progresŭ în instrucţiune în şcóla cuotidiană 5600, ér în şcóla de repetiţiune 120.

Sinodulŭ la propunerea comisiunei, luândŭ aceste date la cunoscinţă aviséză, consistoriulŭ sĕ elaboreze unŭ regulamentŭ pentru visitatorii de şcólă, care regulamentŭ sĕ-lŭ substérnă proximei sesiunĭ sinodale pentru a se puté regula câtŭ mai bine frecuentaţiunea şcolară.

Arĕtarea consistorului, că la şcólele streine au frecuentatŭ anulŭ trecutŭ pre legerile 726 de elevĭ de ai noştri, şi că toţĭ au fostŭ instruiţĭ în doctrina religiunei, se ia la cunoscinţă.

De asemenea se ia la cunoscinţă raportulŭ consistorului despre visitarea şcólelorŭ, despre ţinerea conferinţelorŭ învĕţătoresci, despre ameliorarea dotaţiunei învĕţătorescĭ în 6 comune, despre paşii intreprinşĭ pentru deplinirea staţiunilorŭ învĕţătorescĭ vacante, şi despre resolvirea causelorŭ disciplinare învĕţătorescĭ.

Se pune la ordinea dilei raportulŭ comisiunei epitropescĭ despre raportulŭ consistoriului din Aradŭ, ca senatŭ epitropescŭ. In specialŭ se ia la cunoscinţă, că acestŭ senatŭ au incursŭ 1151 essibite în decursulŭ anului 1888 şi pe lângă cele rĕmase din alţĭ anĭ s'au resolvitŭ 1222, că s'au revĕdutŭ 1257 raţiocinie bisericescĭ, şcolarie şi fundaţionale, că s'au datŭ oficielorŭ protopresbiteralĭ învitaţiunile necesarie pentru rectificarea cărţilorŭ fundarie ale realităţilorŭ bisericescĭ şi şcolare, unde s'a aflatŭ acésta de trebuinţă, că s'a cumpăratŭ o casă de arêndă în piaţa pescelui cu suma de 15.085 fl. 50 cr. că s'a adoptatŭ de nou casa de arêndă a fondurilorŭ diecesane din piaţa Tokoly din Aradŭ, că s'a revĕdutŭ şi aprobatŭ raţiociniulŭ mânăstirei Hodoşŭ-Bodrogŭ, că s'a încassatŭ competinţa de 50 procente dela societatea de asigurare după premiile încasate din asigurarea realităţilorŭ bisericescĭ şi şcolare conformŭ contractului încheiatŭ cu acéstă societate.

S'a censuratŭ şi aprobatŭ raţiociniulŭ fundaţinei „Elena Ghiba Birta", alŭ fundaţiunei „Zsiga" din Oradea-mare şi alŭ tipografiei diecesane, s'au întreprinsŭ paşii de lipsă pentru pertractarea lasamentului „Teodorŭ Papŭ" din Lugoşiu, şi s'au făcutŭ disposiţiunile necesarie pentru înactivarea acestei fundaţiunĭ.

Sinodulŭ eparchialŭ din Caransebeşŭ.

Convocatŭ pe Dumineca Tomii, 16 Aprilie 1889.

Şedinţa a IV-a, 18/30 1889.

Presidiulŭ presentă următórele esibite:

Petiţiunea preotului Ioanŭ Stefănescu din Berinĭ pentru de a i-se da pe trei anĭ în folosinţă sesiunea redusă de acolo. Se transpune comisiunei financiale.

Petiţiunea preotului Luca Lazarescu din Ferendia pentru de a i-se da în folosinţă sesiunea redusă. Se transpune comisiunei financiale.

Presidiulŭ pune la ordinea dilei continuarea desbaterei asupra bugetului anului 1890.

Sinodulŭ votéză bugetulŭ pe anulŭ 1890 cu venitele de 32.768 fl. 90 cr.

In legătură cu votulŭ sinodului asupra bugetului:

a) La propunerea comisiunei sinodulŭ cu privire la reducerea anticipaţiunei din convenţia episcopéscă dela 6306 fl. 23 cr. v. a. la 4000 fl. cuprinsă în posiţiunea a 5-a a venitelorŭ din bugetulŭ diecesanŭ: Sinodulŭ află acéstă reducere întemeiată pe esperienţa, că din convenţiunea episcopéscă e o dotaţiune

personală a episcopului și dreptulŭ de a incassa e dreptulŭ lui, éră sinodulŭ numai din înlesnire a anticipatŭ episcopului suma pusă în bugetŭ fără a strămuta natura și modulŭ de încassare alŭ convenției, deci sinodulŭ presentŭ luândŭ în acestŭ ințelesŭ decisulŭ sinodului eparchialŭ din 1881 Nr. 109, induce în bugetulŭ séu 4000 fl. v. a. ca anticipațiune pentru Archiereu, îndreptățindŭ epitropia diecesei a solvi în rate lunare Archiereului acéstă sumă și făcêndŭ în numele episcopului încassarea convențiunei, și dispune totodată ca din suma incursă sĕ detragă mai nainte anticipațiunea de 4000 fl. v. a., — ér ce va incurge din convenția episcopéscă pre 1890 mai multŭ de 4000 fl. o va preda Archiereului, în fine suma ce va incurge din convenția restantă dela 1882 inclusive 1889 o va așeḑa-o în cassa diecesană pentru deplătirea datoriei de 8749 fl. 99½ cr. v. a. făcută la fondulŭ generalŭ administrativŭ.

b) Referitorŭ la ajutorulŭ de statŭ de sub posițiunea 8 a venitelorŭ din bugetulŭ diecesanŭ, deputatulŭ Vincențiu Babeșiu accentuândŭ că ajutorulŭ de statŭ s'a micșoratŭ dela 10,000 fl. de odinióră la 8550 fl., propune și sinodulŭ decide:

Vĕdêndŭ cu întristare, că de câțiva anĭ încóce, suma subvențiunei de statŭ, de care s'a împărtășitŭ diecesa nóstră cu anualĭ 10,000 fl. din rubrica bugetului țĕrii sub titlulŭ „pentru scopurile bisericei gr. or." succesivminte ni-se scade încâtŭ a ajunsŭ deja la suma redusă de 8550 fl. v. a. făr' a ni-se esplica causa acestei reducerĭ; considerândŭ că acestŭ ajutorŭ de statŭ la noi întregŭ a fostŭ elocatŭ în bugetŭ pentru scopurile de administrare și cultură bisericéscă, pre ce multŭ se înlesnea și înainta viéța bisericéscă, când prin detragerĭ ni-se aduce mare împedecare în desvoltarea activitățiĭ bisericescĭ, atâtŭ de necesară și salutară pentru poporŭ și statŭ:

Venerabilulŭ consistoriu sĕ fiă însărcinatŭ a se pune în raportŭ cu V. consistoriu din Aradŭ spre acestŭ scopŭ, ca sĕ afle, decă se facŭ asemenea reducerĭ și pentru aceea diecesă, și decă d'acolo s'a întreprinsŭ ceva pașĭ pentru împedecarea acelorŭ reducțiunĭ și cu ce resultatŭ? apoi la casŭ decă din acea parte nu s'ar fi facutŭ nicĭ o încercare spre împedecarea reducțiunilorŭ și decă necesitatea s'ar simți ca și la noi, sĕ propună o pășire solidară la Inaltulŭ guvernŭ și eventualŭ la Maiestatea Sa, ér decă în solidaritate nu s'ar puté, atuncĭ alŭ nostru consistoriu singurŭ sĕ întreprindă indigitata cale petițională.

Presidiulŭ pune la ordinea ḑilei raportulŭ comisiunei speciale. La propunerea comisiunei:

Sinodulŭ diecesanŭ considerândŭ, că din inventarulŭ după decedatulŭ Episcopŭ Ioanŭ Popasu nu se vede, că fondulŭ instructŭ diecesanŭ ar fi conscrisŭ după óreși-care însemnare, din carea sĕ se vêdă că fondulŭ instructŭ cum s'a întemeiatŭ, considerândŭ că: de după starea inventarului, — afară de fondulŭ instructŭ — lăsămêntulŭ decedatului episcopŭ pusŭ cu suma 1200 fl. v. a. activŭ apare fórte mancŭ.

Dér și altcum considerândŭ, că este reclamŭ publicŭ, cumcă cu ocasiunea facerii inventarului s'ar fi comisŭ iregularitățĭ prin lăsărĭ afară a unorŭ obiecte care altcum se țină de lăsămêntŭ, decide ca inventarulŭ sĕ se dea consistorului respective senatului epitropescŭ cu îndrumarea ca cu atragerea și a fisculuĭ consistorului sĕ întregéscă inventarulŭ cu tótă posibila esactitate, și astfelŭ inventarulŭ întregitŭ sĕ-lŭ subștérnă proximului sinodŭ eparchialŭ.

Comisiunea școlară dă cetire raportului generalŭ alŭ senatului școlarŭ pro 1888 și la propunerea aceleia:

Sinodulŭ ilŭ ia la sunoscință dér cu următórele inviațiunĭ:

a) în viitorŭ sĕ se arete, că în carĭ protopresbiterate s'a constatatŭ mai bunŭ sporŭ și resultatŭ mai bunŭ în învĕțămêntulŭ școlelorŭ elementare poporale; *b)* în carĭ protopresbiterate au fostŭ mai bine inspecționate școlele confesionale de protopresbiterĭ ca inspectorĭ școlarĭ districtualĭ; *c)* sĕ se facă amintire și de grădinile de pomăritŭ școlare.

Totŭ comisiunea școlară raportéză asupra arĕtării lui Nicolae Bou și alțĭ 70 consoțĭ din Iabuca făcute în contra procederei protopresbiterului Vĕrșețului la predarea școlei din Iabuca — la propunerea comisiunei sinodulŭ decide: Sĕ derivă consistorului diecesanŭ spre grabnică resolvire în legătură cu anteactele întrate la acelașŭ consistorŭ totŭ în obiectulŭ acesta și restituirea liniștei și a păcei pe calea, carea o va afla mai corĕspunḑĕtóre împrejurărilorŭ locale și intereselorŭ bisericescĭ-școlare.

Totŭ comisiunea școlară raportéză asupra rugării comitetului parochialŭ din Răcășdia pentru delăturarea învĕțătorului substitutŭ Ilie Iana și întregirea postului în modŭ definitivŭ prin alegere; la propunerea comisiunei sinodulŭ decide: Rugarea sĕ derivă consistorului diecesanŭ spre competentă resolvire în ințelesulŭ statutului org. și a regulamentelorŭ esistente.

Comisiunea petițională prin raportorulŭ ei Dr. Iuliu Olariu raportéză asupra rugării preotului din Ticfaniulŭ micŭ Manase Popescu pentru unŭ ajutorŭ de banĭ pe 2 anĭ à 100 fl. Se derivă consistorului diecesanŭ spre posibilă împlinire.

Totŭ raportorulŭ comisiunei petiționare raportéză asupra rugării preotului din Plavișevița Nicolae Găina pentru unŭ ajutorŭ de banĭ. Sĕ derivă consistorului spre competentă afacere.

Totŭ raportorulŭ comisiunei petiționare raportéză asupra petițiunei mai multorŭ credincioșĭ din Unipŭ pentru unŭ ajutorŭ în banĭ de 150 fl. Se derivă consistorului diecesanŭ spre ulterióră afacere.

Totŭ raportorulŭ comisiunei petiționare raportéză asupra rugării preotului Ioanŭ Alexandrescu din Clopodia pentru unŭ ajutorŭ de banĭ de 80 fl. Se derivă consistorului diecesanŭ spre competentă afacere.

Literatură.

Invitare de prenumerațiune la opulŭ: **„Din trecutulŭ Silvaniei."** Legendă de *Victorŭ Russu*, Gherla. Edițiunea Cancelariei Negruțŭ, 1889.

Subiectulŭ căruia e luatŭ din secululŭ alŭ IX-lea, din unulŭ dintre | cele mai obscure, mai negurose timpurĭ și ilustréză, într'unŭ stilŭ poeticŭ, dulce și frumosŭ, unŭ episodŭ istoricŭ așa ḑicêndŭ întregŭ. Scopulŭ evidentŭ alŭ autorului e, ca împreunândŭ „Utile cum dulci" în opulŭ sĕu, sĕ facă pe totŭ sufletulŭ, pe totŭ Românulŭ, ce scie numai ceti: sĕ se ocupe și cu „Trecutulŭ Românilorŭ", nu numai cu lucrurĭ efemere! sĕ vĕḑĕ, că cine au fostŭ străbunii, prin câte vicisitudinĭ au trecutŭ și cum s'au conservatŭ urmașii lorŭ actualĭ pe aceste plaiurĭ romantice ale strămoșilorŭ ca și generațiunea sucrescentă viitóre încă sĕ se inducă éstŭ-modŭ quasi pe nesimțite în frumosulŭ dér greulŭ studiu alŭ „Istoriei naționalĭ", cu unŭ cuvêntŭ: sĕ facă prin cetirea acestui opŭ pe totŭ individulŭ, ce se numesce cu fală pe sine Românŭ, sĕ aibă plăcere și tragere de inimă spre totŭ ce privesce trecutulŭ, spre scrutărĭ și cercetărĭ, spre studii serióse, mai vêrtosŭ archeologico-istorice neîndoióse, ce atestéză dominațiunea romană atâtŭ de clarŭ în aceste părțĭ.

Opulŭ conține: Dedicațiunea, prevorbirea, escursiunea, păstorulŭ, privighiătórea codrului, pe ruinele unui castru și castelŭ străvechiu, unŭ bujorŭ de copiliță, geniulŭ nopturnŭ, invocațiunea, furtuna, lilia Silvaniei, o nópte în Salnecŭ, jocurĭ naționalĭ, distragerĭ și revelațiunĭ, concertulŭ, Iasigii, care'n-cătrău, soriora florilorŭ, o legendă din bĕtrânĭ, despărțirea, dorulŭ, sibila, morbulŭ, revederea, lupta, odinióră și acum și reîntórcerea; și consistă mai din 11 cóle în tiparŭ pe hârtiă fină și cu litere nouĕ.

Se póte procura cu 1 fl. v. a. dela „Cancelaria Negruțŭ" din Gherla (Szamosujvár) séu dela autorulŭ din Clușiu (Kolozsvár).

Programa

pentru primirea A. S. R. Principelui Ferdinand alŭ României, moștenitorŭ presumptivŭ alŭ Coronei, ca membru alŭ Senatului.

Marțĭ, 9 Maiu, la órele 2 după amiaḑĭ, A. S. R. Principele Ferdinand alŭ României, moștenitorulŭ presumptivŭ alŭ Corónei, va merge la Senatŭ spre a-'șĭ lua loculŭ de senatorŭ de dreptŭ, potrivitŭ art. 83 din Constituțiune.

Cu câteva minute înainte de orele 2, M. S. Regina sosesce la Senatŭ spre a asista la ședință. Maiestatea Sa va fi întêmpinată de o comisiune alésă din sînulŭ Senatului, de d-nii miniștrii și de casa regală, și apoi va fi condusă la tribuna care-'i este pregătită.

La sosire la palatulŭ Senatului, A. S. R. principele Ferdinand va fi întêmpinatŭ de o comisiune alésă din sînulŭ Senatului, precum și de consiliulŭ de miniștri.

Alteța sa regală, după ce va face intrarea în sala ședințelorŭ, va fi condusă la scaunulŭ ce-'i este reservatŭ.

D-nii miniștrii ocupă o bancă ministerială.

D-lŭ generalŭ I. E. Florescu, președintele Senatului, va adresa Alteței Sale Regale o alocuțiune, la care principele va rĕspunde.

După ridicarea ședinței Maiestatea Sa Regina și Alteța Sa Regală vorŭ fi reconduse cu acelașĭ ceremonialŭ, care a presidatŭ la sosirea Lorŭ.

O gardă, așeḑată în fața Palatului Senatului, pe piața statuei lui Mihaiu Vitezulŭ, va da cuvenitele onorurĭ militare, atâtŭ la sosirea câtŭ și la plecarea M. S. Reginei și a A. S. R. Principelui.

La acéstă ceremonie vorŭ fi față câte o delegațiune a înaltelorŭ curțĭ de casațiune și de compturĭ, înalții demnitarĭ ai Statului și d-nii generalĭ ai garnisónei Bucurescĭ.

Biletele de intrare în sala ședințelorŭ pentru acéstă ḑi se vorŭ da d-lorŭ senatorĭ prin președința consiliului de miniștri.

Biletele pentru tribuna diplomatică se vorŭ da de către d-lŭ ministru alŭ afacerilorŭ străine, care face și invitațiune d-lorŭ representanțĭ ai Puterilorŭ străine spre a asista la acéstă solemnitate.

Biletele pentru celelalte tribune se vorŭ da prin președința consiliului de miniștri.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pest)

Berlinŭ, 21 Maiu. In toastulŭ ce l'a ținutŭ erĭ la masa de gală dela prințulŭ regentŭ din Braunschweig, ḑise împĕratulŭ, că speră, cumcă îi va fi datŭ sĕ conducă Germania în pace și în liniște pe drumulŭ, ce i-l'a desemnatŭ moșu-seu.

Impodobirea stradelorŭ în onórea regelui Italiei se face atâtŭ de mărețŭ, cum n'a fostŭ primitŭ nicĭodată în Berlinŭ vre-unŭ principe.

La prânḑulŭ parlamentarŭ șĭ-a scusatŭ Bismark pășirea sa în contra liberalilorŭ.

Göschenen, 21 Maiu. Regele Italiei a sositŭ la améḑĭ aci. A fostŭ salutatŭ de președintele confederațiunei.

DIVERSE.

Venus cea dulce. In esposiția din Parisŭ în despărțĕmêntulŭ americanŭ se află între obiectele cele mai vrednice de vĕḑutŭ o statuă a lui Venus de Milo în mărimea originalului, dér numai din ciocoladă. Unŭ soldatŭ — Yankee — frumușelŭ ține pază lângă ḑeiță și nu lasă ca adoratorii pré zeloșĭ ai ei sĕ se apropiă de piciórele ei cu buzele. Pe postamentŭ ar trebui sĕ fiă scrisŭ: E opritŭ de a linge.

Inebunitŭ de bucuriă. Din Pola se scrie, că acolo unŭ tĕnĕrŭ sub-locotenentŭ de marină, comitele Fridericŭ Messey, a înebunitŭ de bucuriă. Étă cum i-a venitŭ nebunia: Elŭ servea pe vasulŭ „Don Juan d'Austria". Nu de multŭ a fostŭ însĕ distinsŭ d'a fi numitŭ în serviciulŭ ducelui Ioanŭ. Acésta l'a făcutŭ atâtŭ de fericitŭ, încâtŭ d'aci încolo nu s'a mai gânditŭ decâtŭ l'a fericirea lui, făcea cele mai înalte planurĭ și visurĭ, încâtŭ în cele din urmă ilŭ apucase o adevĕrată grandomaniă, îșĭ închipuia, că va ajunge mare de totŭ. Grandomania crescêndŭ, l'a înebunitŭ cu desĕvêrșire, încâtŭ a trebuitŭ sĕ fiă dusŭ la Viena, la casa de sănĕtate.

Banĭ albĭ pentru ḑile negre. Trei șvabĭ economĭ din Bănătŭ se disputau în ḑilele acestea despre cei trei sânțĭ numițĭ de ghiață ai lorŭ: Pancrațiu, Servațiu și Bonifațiu, carĭ la începutulŭ lui Maiu vechiu alŭ nostru în anulŭ acesta în locŭ de ghiață și brumă au adusŭ o căldură de 18° R. Celŭ dintêiu șvabŭ, optimistŭ dela natură, sălta de bucuriă susținândŭ că vomŭ avea unŭ anŭ de o fórte bună recoltă.

„Am scăpatŭ de cei trei sânțĭ periculoșĭ, totulŭ este mântuitŭ, sĕmênturile stau fórte bine."

„Fugĭ de aci, nu mai vorbi", rĕspunde alŭ doilea șvabŭ, unŭ fantastŭ, „eu nu credŭ în acestea, înainte cu doi anĭ la acești sfințĭ éră a fostŭ timpulŭ frumosŭ, și totușĭ către finea lui Maiu o brumă ghețósă ne-a opăritŭ sĕmênțurile, viile și fructele pomilorŭ. Invĕțații, doctorii și profesorii inventéză câte tóte de'țĭ stă mintea în locŭ, dér nicĭ unulŭ n'a aflatŭ unŭ mijlocŭ, prin carele sĕ scutéscă pe bietulŭ economŭ de brumă, vijelii și anĭ de recoltă rea. Eu nu țină la d'ande d'astea nimicŭ."

Alŭ treilea șvabŭ, unŭ omŭ trézŭ și liniștitŭ, asculta la discursulŭ celorŭ doi fără sĕ vorbéscă. Cei doi, nĕcăjițĭ pe elŭ, că nu vorbea, ilŭ provocară sĕ-șĭ dea și elŭ părerea. Elŭ le rĕspunde limpede următórele:

„Eu mĭ-am împărțitŭ de multŭ lucrulŭ așa, că mie nu-mĭ strică multŭ nicĭ bruma, nicĭ seceta, nicĭ grindina séu pétra. In vre-o cățĭ-va anĭ bunĭ, carĭ mulțămită lui Dumneḑeu se succedéză adeseorĭ, îmĭ adunŭ atâta, încâtŭ am cu ăe sĕ trăescŭ cu soția, copii și glótele mele în unŭ anŭ rĕu, ce ar urma celorŭ mai bunĭ."

Va sĕ ḑică șĭ-a adunatŭ banĭ albĭ pentru ḑile negre.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 21 Maiu st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.28	Vend.	9.30
Argintŭ românescŭ -	„	9.35	„	9.28
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.34	„	9.35
Lire turcescĭ - - -	„	10.50	„	10.58
Imperialĭ - - - -	„	9.50	„	9.58
Galbinĭ	„	5.50	„	5.56
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	124.—	„	125.
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Maiu st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	102.60
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	97.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	142.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	117.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.25
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	105.10
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - - -	105.10
Bonurĭ rurale transilvane - - - - -	105.10
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	104.50
Acțiunile băncei austro-ungare - -	904.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	381.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	309.75
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.58
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.35½
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	57.45
Londra 10 Livresterlinge - - - - -	117.70

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Nr. 1963 – 1889. 41.M.2—1

PUBLICAŢIUNE

referitóre la următórele mĕsurĭ de dare:

În puterea §§. 16 şi 18 ai art. de lege 44 din 1883, se aduce la cunoscinţă publică, cumcă conspectele mĕsurărei dărei pro 1889, trimise de inclitulŭ inspectorŭ reg. de dare şi anume:

1) Conspectulŭ repartiunei dărei de pămêntŭ dela toţĭ posesorii de pămêntŭ;

2) Conspectele de mĕsurare, conţinêndŭ darea după chiria de casă şi darea după classele de cassă;

3) Conspectele mĕsurărei dărei de agonisitŭ de clasa I, II, conţinêndŭ darea pentru servitorulŭ supusŭ dărei, darea pentru meseriaşĭ fără calfe, darea diurniştilorŭ etc.; mai departe conspectele dărei posesorilorŭ de casă şi de pămêntŭ de a II classă;

4) Conspectele asupra dărei de agonisitŭ de a III classă statorite, conform art. de lege 44 din 1883 §. 11, dimpreună cu arunculŭ generalŭ asupra dărei de venitŭ pe durata de 3 anĭ pentru industriaşĭ, meseriaşĭ, neguţătorĭ etc. etc.;

5) Conspectele mĕsurărei dărei de agonisitŭ de a IV classă, conţinêndŭ funcţionarĭ cu unŭ salariu anualŭ, seu cu plată, seu acei carĭ capĕtă o pensiune seu gratificatiune; mai departe: amploiaţii şi servitorii de statŭ, municipalĭ, comunalĭ şi privaţĭ etc. etc.

6) Conspectele mĕsurărei aruncului generalŭ a dărei de venitŭ după darea de casă şi cea de pămêntŭ;

7) Conspectele de mĕsurare, conţinêndŭ darea după cametele dela capitale şi darea după rente;

8) Conspectele de mĕsurare suplementare pro 1889, conţinêndŭ filialele de afacerĭ înfiinţate seu schimbate în decursulŭ anului 1888, şi a' tuturorŭ celorlalte întreprinderĭ, carĭ aducŭ folóse, aparţinĕtóre dărei de agonisitŭ de a III classă;

9) In fine conspectele de mĕsurare a dărei asupra acelorŭ întreprinderĭ şi reuniunĭ, carĭ suntŭ îndatorate a'şĭ publica socotelile — se află la subscrisulŭ oficiolatŭ în decursŭ *de 8 dile, adecă din: 18 inclusive 25 Maiu a. c. înainte de prândŭ dela 8—12 ore şi după prândŭ dela 3—5 ore*, spre examinare din partea fiecărui.

In contra dărei statorite în aceste conspecte de mĕsurare sub Nr. 1, 2, 3, 5, 6, 7 şi 9 se potŭ aşterne eventualele recurse la incl. magistratŭ orăşănescŭ, adresate comitetului administrativŭ.

1) Recursele din partea acelorŭ supuşĭ dărei, carĭ în decursulŭ anului trecutŭ au fostŭ supuşĭ uneia din speciele amintite de dare,— au ca sĕ se aşternă în decursŭ *de 15 dile i. e. până inclusive 3 Iulie a. c.*

2) Recursele din partea acelorŭ contribuabilĭ, cărora în decursulŭ anului 1889 pentru prima óră s'a prescrisŭ una din speciile amintite de dare, — au ca sĕ se aşternă în decursŭ *de 15 dile, incepêndŭ cu diua introducerei dărei lorŭ* în libelulŭ pentru solvirea dărei.

Recursele aşternute după terminele amintite se respingŭ ca recurse întârdiatŭ aşternute.

Se aduce mai departe la cunoscinţa generală, cumcă pertractările comisiunei mĕsurărei dărei defipte pentru an. 1889 se vorŭ *ţinea în casa sfatului din piaţă dela 27 Maiu până inclusive 1 Iunie a. c.* în următórea ordine:

In 27 Maiu: dulgherii, măsarii, sculptorii de lemnŭ, moşele, tinichigii, curăţitorii de maţe, fabricanţii de córde, birjarii, papucarii, cismarii, strungarii, fotografii, pictorii, friserii, cărătorii de nasip, cărăuşii, speditorii, fabricanţii articolelorŭ de lemnŭ, turnătorii de gipsŭ, pălărierii, posesorii caselorŭ de prostituţiune şi rotarii, dela punctŭ 1—55 alŭ conspectului de mĕsurare;

In 28 Maiu: Comersanţii şi sfârnarii dela punctulŭ 56—91 din conspectŭ;

In 29 Maiu: cârciumarii, cafegii, dătătorii de costŭ şi birtaşii dela punctulŭ 92—149 din conspectŭ;

In 31 Maiu: făurarĭ, didarĭ, petrarĭ, tipografĭ, morarĭ, măcelarĭ, afumătorĭ, orologierĭ, brutarĭ, schimbătorĭ de parale, pilarĭ, croitorĭ, cojocarĭ, ţesĕtorĭ, instructorĭ, privaţĭ, advocaţĭ, agenţĭ, antreprenorĭ, musicanţĭ ţiganĭ, vêndĕtorĭ de zarzavaturĭ, vêndĕtorĭ de vechiturĭ, arêndaşĭ de birturĭ, de berării, de redoute şi de pămêntŭ dela punctulŭ 150—204 din conspectŭ;

In 1 Iunie: Intreprinderile şi reuniunile pentru aşternerea publică de socotelĭ induse ulteriorŭ în conspectele de mĕsurare.

Totŭ asemenea se póte examina la subscrisulŭ oficiolatŭ conspectulu asupra ordinei pertractărilorŭ dărei şi fiecărui 'i stă în dreptŭ, ca atâtŭ pentru sine câtŭ şi pentru alţii sĕ 'şĭ facă observaţiunile asupra respectivei dărĭ.

Astfelŭ de observaţiunĭ se potŭ aşterne scripturistice în decursulŭ amintitelorŭ 8 dile i. e. din 18—25 Maiu a. c. inspectoratului reg. de dare, mai târdiu însĕ comisiunei mĕsurărei de dare.

Spre scopulŭ prescrierei dărei pro 1889 se provócă în fine toţĭ acei supuşĭ dărei, ca sĕ se presenteze cu libelele de dare la subscrisulŭ oficiolatŭ de dare.

Braşovŭ, în 15 Maiu 1889.

Oficiolatulŭ orăşenescŭ de dare.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei", precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Braşovŭ la *Reşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amedĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Secuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Reşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amedĭ
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Secuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persone	Trenu accelerat	Trenu omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare		7.01	8.46	1.51
	4.18	7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susu	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşu	2.26			11.55
Crăciunelu	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşu	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenu accelerat	Trenu mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenu omnibus	Trenŭ de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţu	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bĕrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamu		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşu	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulu de josu	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.06
Lomneşŭ	3.46	5.45
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-sâs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-sâs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Nemeth-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Nemeth-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóra	9.16

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	11.0

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşu-Ludoşŭ	4.40
Ţagu-Budatelecu	8.02
Bistriţa	——

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	——
Ţagu-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.